# هرگاه رسول الله صلی الله علیه وسلم امیری را برای سپاه یا سریه ای مشخص می کرد، او را به رعایت تقوای الهی در حق خودش و مسلمانان همراهش و همچنین نیکی به همراهانش توصیه می نمود.

از بُریده بن حُصَیب اسلمی رضی الله عنه روایت است که می گوید: هرگاه رسول الله صلی الله علیه وسلم امیری را برای سپاه یا سریه ای مشخص می کرد، او را به رعایت تقوای الهی در حق خودش و مسلمانان همراهش و همچنین نیکی به همراهانش توصیه می نمود و می فرمود: «اغْزُوا بِسْمِ اللَّهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، قَاتِلُوا مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ، اُغْزُوا وَ لاَ تَغُلُّوا، وَلاَ تَغْدِرُوا، وَلاَ تُـمَثِّلُوا، وَلاَ تَقْتُلُوا وَلِيدًا، وَإِذَا لَقِيتَ عَدُوَّكَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَادْعُهُمْ إِلَى ثَلاَثِ خِصَالٍ - أَوْ خِلاَلٍ -: فَأَيَّتُهُنَّ مَا أَجَابُوكَ فَاقْبَلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمْ، ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى الإِسْلاَمِ، فَإِنْ أَجَابُوكَ فَاقْبَلْ مِنْهُمْ، ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى التَّحَوُّلِ مِنْ دَارِهِمْ إِلَى دَارِ الْمُهَاجِرِينَ، وَأَخْبِرْهُمْ أَنَّهُمْ إِنْ فَعَلُوا ذَلِكَ فَلَهُمْ مَا لِلْمُهَاجِرِينَ وَعَلَيْهِمْ مَا عَلَى الْمُهَاجِرِينَ، فَإِنْ أَبَوْا أَنْ يَتَحَوَّلُوا مِنْهَا فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّهُمْ يَكُونُونَ كَأَعْرَابِ الْمُسْلِمِينَ، يَجْرِي عَلَيْهِمْ حُكْمُ اللَّهِ تعالى، وَلاَ يَكُونُ لَهُمْ فِي الْغَنِيمَةِ وَالْفَيْءِ شَيْءٌ إِلاَّ أَنْ يُجَاهِدُوا مَعَ الْمُسْلِمِينَ، فَإِنْ هُمْ أَبَوْا فَسَلْهُمُ الْجِزْيَةَ، فَإِنْ هُمْ أَجَابُوكَ فَاقْبَلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمْ، فَإِنْ هُمْ أَبَوْا فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ وَقَاتِلْهُمْ، وَإِذَا حَاصَرْتَ أَهْلَ حِصْنٍ، فَأَرَادُوكَ أَنْ تَجْعَلَ لَهُمْ ذِمَّةَ اللَّهِ وَذِمَّةَ نَبِيِّهِ، فَلاَ تَجْعَلْ لَهُمْ ذِمَّةَ اللَّهِ وَلاَ ذِمَّةَ نَبِيِّهِ، وَلَكِنِ اجْعَلْ لَهُمْ ذِمَّتَكَ وَذِمَّةَ أَصْحَابِكَ، فَإِنَّكُمْ أَنْ تُخْفِرُوا ذِمَمَكُمْ وَذِمَمَ أَصْحَابِكُمْ أَهْوَنُ مِنْ أَنْ تُخْفِرُوا ذِمَّةَ اللَّهِ وَذِمَّةَ نَبِيِّهِ، وَإِذَا حَاصَرْتَ أَهْلَ حِصْنٍ، فَأَرَادُوكَ أَنْ تُنْزِلَهُمْ عَلَى حُكْمِ اللَّهِ، فَلاَ تُنْزِلْهُمْ، وَلَكِنْ أَنْزِلْهُمْ عَلَى حُكْمِكَ، فَإِنَّكَ لاَ تَدْرِى أَتُصِيبُ حُكْمَ اللَّهِ فِيهِمْ أَوْ لاَ»: «به نام الله، در راه الله جهاد کنید. و با کسانی که به الله کفر ورزیده اند، بجنگید. جهاد کنید و خیانت مکنید. عهد شکنی مکنید، کشته شدگان را مثله نکنید، (گوش و دهان و بینی و سایر اعضای بدن شان را نبرید). کودکان را نکشید. و هنگامی که با دشمنان مشرک برخورد کردی، آنان را به سه چیز دعوت کن؛ هریک از این سه چیز را پذیرفتند، از آنها قبول کن و دست از جنگ بردار. نخست آنها را به اسلام دعوت کن، اگر پذیرفتند، از آنها قبول کن. آنگاه از آنان بخواه که به سرزمین مسلمانان هجرت کنند. و به آنها خبر بده که اگر چنین کردید، از امتیازات مهاجران (غنیمت و غیره) بهره مند می شوند و مسئولیت های مهاجران (جهاد و مبارزه) نیز بر عهده ی آنهاست؛ اما اگر قبول نکردند که سرزمین شان را ترک کنند به آنان بگو که مانند بادیه نشینان مسلمان با آنها رفتار خواهد شد و حکم الله متعال در مورد آنها اجرا می شود. و هیچ سهمیه ای از غنایم جنگی و فیء ندارند مگر اینکه همراه مسلمانان جهاد کنند. اگر اسلام را نپذیرفتند، از آنان جزیه بخواه. اگر قبول کردند، از آنها بپذیر و دست از جنگ با آنان خودداری کن. اما اگر قبول نکردند، به کمک الله، با آنان بجنگ. و اگر قلعه ای رامحاصره کردی و آنان خواستند که به عهد و پیمان الله و پیامبرش با تو صلح بکنند، چنین مکن، بلکه بر اساس عهد و پیمان خودت و یارانت با آنان وارد گفتگو شو. زیرا اگر آنان،عهد و پیمان تو و همراهانت را بشکنند، آسان تر است تا اینکه عهد و پیمان الله متعال و پیامبرش را بشکنند. همچنین اگر ساکنان قلعه ای را در محاصره خویش در آوردی و از تو خواستند که حکم الله را در مورد آنان اجرا کنی، چنین مکن بلکه حکم خودت را پیشنهاد کن. زیرا تو نمی دانی به حق می رسی و واقعاً حکم الله را درباره ی آنان اجرا می نمایی یا نه».

[صحیح است] [به روایت مسلم]

بریده رضی الله عنه خبر می دهد که هرگاه رسول الله صلی الله علیه وسلم سپاه یا سریه ای را به نبرد با کافران می فرستاد، امیری را بر آنها می گمارد تا از وحدت آنها مراقبت کرده و امور آنها را اصلاح کند؛ سپس او را به تقوای الهی و رفتار خوب با همراهانش توصیه می کرد و آنها را به انجام رفتاری که باید با دشمنان در پیش بگیرند، راهنمایی می کرد؛ و اینکه باید از خیانت و فریب و مثله کردن دشمن و کشتار افراد غیر مکلف خودداری کنند؛ و

اینکه ابتدا مشرکان را به اسلام دعوت دهند؛ اگر پذیرفتند، آنها را به هجرت به مدینه منوره تشویق نمایند و به آنها بیاموزند که همان حقوق و تکالیفی را خواهند داشت که مهاجرین سابقین دارند. اما چنانچه از هجرت کردن ابا ورزیدند، همان رفتاری با ایشان خواهد شد که با بادیه نشینان مسلمان می شود. اما چنانچه از اسلام آوردن امتناع نمودند، باید از آنها جزیه طلب کنند؛ و اگر از پرداخت آن ابا ورزیدند، باید از الله مدد گرفته و با آنها بجنگند. و چون مردمانی را به محاصره در آوردند، عهد و پیمان الله و رسولش را به آنها ندهند، بلکه پیمان خودشان را به آنها بدهند؛ زیرا اینکه عهد و پیمان آنها در معرض نقض و شکستن قرار بگیرد گناهش بسیار کمتر است از اینکه عهد و پیمان الله و رسولش در معرض نقض قرار بگیرد. و اگر از آنان خواستند که در میان آنها بنا بر حکم الله قضاوت نمایند، مبادا به حکم و دستوری حکم نموده و آن را حکم الله قلمداد کنند؛ زیرا ممکن است اجتهاد آنها واقعا موافق با حکم الله نباشد؛ پس بنا بر حکم و قضاوت و اجتهاد خود با آنها تعامل نمایند.

http://www.sunnah.global/hadeeth/fa/show/5933